

АВТОРСКА СПРАВКА

за приносните моменти в публикациите на д-р Габриела Йорданова, представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент” специалност „Социология“ (социология на цифровата икономика и новите технологии), професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата, обявен за нуждите на секция „Общество на знанието: наука, образование и иновации “ на ИФС-БАН, обнародван в „Държавен вестник“, бр. 67/28.07.2020г.

1. Надградена е теорията за баланса между работа и личен живот в условията на цифрова икономика и развитие на новите технологии. Обоснован е нов фокус в анализа на баланса между работа и семейство – не само като психологически, но и като социален феномен (в хабилитационния труд);
2. Защитена е тезата, че работата от разстояние като форма на заетост увеличава възможностите за съвместяване на родителски и служебни социални роли – особено в средата на трудовата кариера (когато най-често се случва родителството). Формулирани са аргументи и са приведени емпирични доказателства, оспорващи констатацията, че „да имаш деца има отрицателно влияние върху участието на жените на пазара на труда“ (в хабилитационния труд; публикации № 8.2, 8.3, 9.1 и 9.3 от част Студии);
3. Принос с теоретично и приложно значение е обоснованото социологическо разбиране за появата на нова форма на икономическа заетост в България в условията на цифрова икономика и бързо развитие на нови технологии – тази на работата от разстояние, дигиталният/виртуалният труд, телеработата. Идентифицирани са предимствата и недостатъците на този тип работа, обосновани са обяснения на мотивите за избор, продължителността на практикуването, както и на структурата на дейността като време и реализирани доходи. Разкрити са нагласите към тази нова форма на заетост, както и личностните и професионални качества, които изисква да се притежават за изпълнението ѝ. Аргументиран е изводът, че възможността пред българската жена да постигне по-добър баланс между работата и семейството нараства в условията на работа от разстояние. На

базата на емпирични данни е показано, че прекалените очаквания от виртуалния труд и техните културни модели са детерминирани от народопсихологията на българите (в хабилитационен труд; публикации № 8.3, 9.3; и др.);

4. Проблематизирана е ролята на работодателите за влизането и задържането на млади кандидати за работа на пазара на труда. Систематизирани са стратегиите, които използват работодателите за намиране на персонал, основните критерии за оценка на кандидата, влиянието върху шансовете за назначение на фактори като различни видове краткотрайни периоди без трудова заетост, наличието на честа смяна на работното място и принадлежността към различен етнос или пол и др. По този начин в контекста на висока младежка безработица и на недостиг на кадри са идентифицирани актуални обществени проблеми и са предложени оригинални анализи с теоретично и приложно значение в една недостатъчно изследвана област (публикации № 9.2 и 9.4 от част Студии; № 10.2 от Глава от колективна монография);
5. Идентифицирани са „бели полета“ в теорията и практиката на емпиричните изследвания посредством конструирана и приложена оригинална изследователска стратегия за провеждане на социологически проучвания сред труднодостъпни групи чрез използване на информационните технологии (включително изготвяне на матрица от ключови думи, за да бъдат картографирани местата в Интернет, където биха могли да бъдат намерени труднодостъпните единици за изследване). Този принос има особено актуално значение в контекста на глобалната пандемия от Коронавирус, при която физически контакт с респонденти е силно ограничен, дори невъзможен (в хабилитационния труд);
6. Принос с научно-приложен характер е разработената научно-изследователска методика за изследване и анализ на използване на времето сред работещи жени, които имат дете/деца до 18 годишна възраст в България. Конструиран е специализиран инструментариум, който може да бъде широко използван от учени и специалисти за изучаване на трудовите траектории на работещи жени с деца до 18-годишна възраст (в хабилитационния труд);

7. Приложен принос относно разработването на публични политики, основани на знанието, е постигнат чрез задълбочено аргументиране на дефицити на публичните политики, както и на политиките за управление на човешките ресурси на фирмено ниво за осигуряване на баланса между труд и личен живот. Формулирани са препоръки за тяхното актуализиране и диференциране по сектори на икономиката и възраст на детето/децата на заетите (в хабилитационния труд; публикация № 8.2 от част Студии и др.);
8. Обогатен е изследователският инструментариум за изследване на цифровата икономика чрез използването на комбиниран метод на изследване (mixed method approach) посредством информационните технологии. Съвместното приложение на количествени (уеб-базирана анкета) с качествени методи (дълбочинно и биографично интервю, реализирани във виртуална среда) допълва познавателните им възможности (в хабилитационен труд; публикации № 8.2, 8.4, 9.1, 9.3 и 9.4 от част Студии; и др.);
9. Принос по отношение на обогатяването на емпиричните данни за целите на теоретичната и приложна изследователска работа относно заетите в цифровата икономика е проведеното за първи път в България емпирично изследване сред групите, участващи в оформянето, изграждането и прилагането на регулаторна рамка за виртуален труд, за да се разкрият в дълбочина и от позицията на всяка една заинтересована страна възможностите и дефицитите на този вид труд за съвместяване на работа и личен живот. Събраните и анализирани емпирични данни са сред заинтересовани страни, пряко ангажирани в регулиране и управление на заетите в цифровата икономика - в т.ч. мениджъри „Човешки ресурси в ИКТ сектора“; социални партньори в областта (представители на бизнеса, на министерства, на работодателски организации и на синдикални федерации); лица, упражняващи работа от разстояние, но наети по трудово правоотношение и лица, упражняващи работа от разстояние, но самонаети (на свободна практика/фрилансъри (в хабилитационния труд);
10. Актуален теоретично-приложен принос е научната работа за разкриване на процесите на стареене в България и на качеството на живот на българите на 50 и

повече години, техните хронични заболявания, равнището на здравна култура и на активната физическа и спортна дейност като фактор за увеличаване качеството и продължителността на живота. Обосновава се необходимостта от целенасочени политики и мерки за активизиране на хората на 50 и повече години в България в контекста на демографската криза и необходимостта от целенасочена национална политика за гарантиране на активен и по-дълъг трудов живот (публикации № 7.2 от част Статии; № 10.1 от Глава от колективна монография).